

Koszalin

Gród nad Dzierżęcinką

3/Z/20

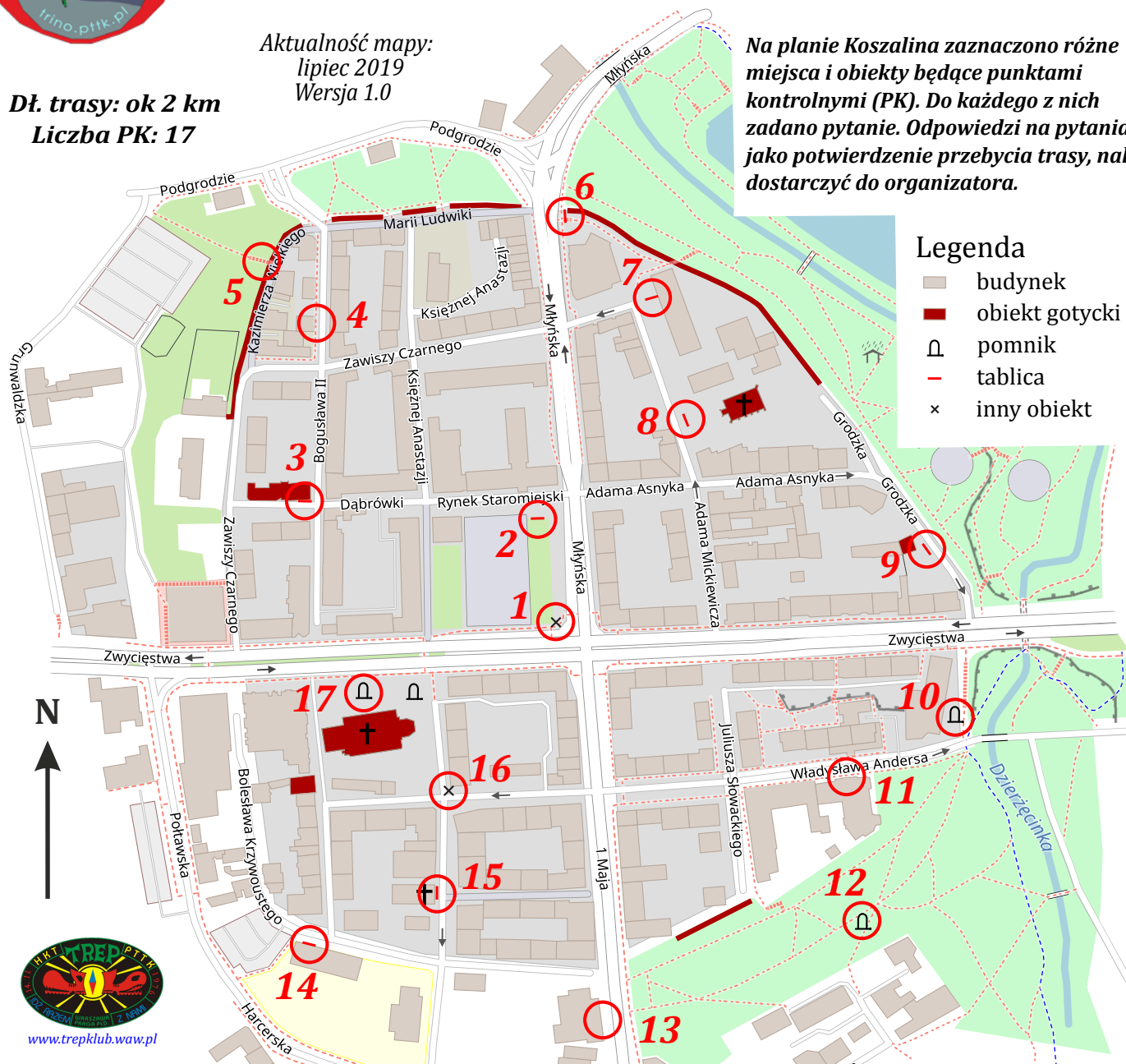
Dł. trasy: ok 2 km
Liczba PK: 17

Aktualność mapy:
lipiec 2019
Wersja 1.0

Na planie Koszalina zaznaczono różne miejsca i obiekty będące punktami kontrolnymi (PK). Do każdego z nich zadano pytanie. Odpowiedzi na pytania, jako potwierdzenie przebiecia trasy, należy dostarczyć do organizatora.

Legenda

- budynek
- obiekt gotycki
- pomnik
- tablica
- inny obiekt

Najstarsze dzieje grodu nad Dzierżęcinką wiążą się z Polską Piastowską, następnie z Księstwem Zachodniopomorskim. Po raz pierwszy Koszalin wymieniony został w Kronice Wielkopolskiej, jako jeden z grodów zdobytych w 1107 r. przez Bolesława Krzywoustego. Od X do XIII w. jako gród słowiański spełniał rolę usługową wobec słynnego ośrodka kultowego na pobliskiej Górze Chełmskiej. Tutaj w XIII w. zbudowano kaplicę chrześcijańską, znany w średniowieczu ośrodek pielgrzymi. W 1248 r. Koszalin przejął biskup kamieński, zaś miasto lokował na prawie lubeckim 23 maja 1266 r. jego właściciel biskup Herman von Gleichen. W połowie XIV w. decyzją rady miejskiej kupiono na potrzeby miasta jezioro Jamno z mierzeją, skąd z małego portu w Unieściu zaczęto eksportować płody rolne i leśne do krajów skandynawskich, Gdańska i Lubeki. Samodzielną pozycję w handlu bałtyckim zdobył Koszalin po zwycięskiej bitwie z Kołobrzegiem w 1446 r. Wkrótce też stał się pełnoprawnym członkiem Związku Hanzeatyckiego, handlowej organizacji miast północnoeuropejskich. Prestiż miasta umocnił się na przełomie XVI i XVII w., gdy książęta biskupi z rodu Gryfitów wybudowali tu zamek, a miasto stało się ośrodkiem zebrań sejmików ziemskich dla dominium kamieńskiego. Czasy świetności przerwała wojna 30-letnia, po której Koszalin wraz z całym Pomorzem Zachodnim stał się częścią Brandenburgii, a następnie Prus. W XVIII w. ożywienie gospodarcze przyniósł popyt na sukno produkowane na potrzeby armii pruskiej. Miastu przynosiła także profity produkcja mydła, papieru, galanterii oraz powozów. Wielki pożar w 1718 r. zniszczył 2/3 zabudowy, stąd do dziś zachowały się tylko nieliczne obiekty z dawnej świetności grodu.

Źródło: <https://www.koszalin.pl>

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (3/Z/20)

PK 1	Drogowskaz.
	<i>Jaki obiekt wskazuje on w kierunku północnym?</i>
PK 2	Ratusz wzniesiony w latach 1960-62. Na środku rynku, od XIII do pocz. XVIII w., były lokalizowane kolejne ratusze. W roku 1720 ratusz wybudowano w południowej pierzei rynku, niedaleko katedry. Po stu latach został on rozebrany, a na jego miejscu, w latach 1827-30, wzniesiono kolejny budynek. Ostatni przedwojenny ratusz istniał do marca 1945 r., kiedy to spłonął w trakcie walk o miasto.
	<i>Którym z kolei w dziejach miasta jest obecny ratusz?</i>
PK 3	Kamienica z XVI w. Wzniesiona w okresie późnego średniowiecza posiada w ścianach bocznych najstarsze elementy – ostrołukowe blendy z XV/XVI w. Zniszczona podczas wielkiego pożaru miasta w 1718 r., została odbudowana. W latach 1969-1972 przeprowadzono remont i adaptację jej wnętrza na ekspozycje Muzeum Okręgowego. Od 1982 r. funkcjonuje jako Pałac Ślubów.
	<i>Do którego roku była użytkowana jako budynek mieszkalny?</i>
PK 4	Neoklasycystyczna kamienica z początku XX wieku.
	<i>Jaki rok widnieje na zwieńczeniu elewacji?</i>
PK 5	Skarpa wokół średniowiecznych murów obronnych.
	<i>Ile stopni schodów prowadzi do furty w murze?</i>
PK 6	Średniowieczne mury obronne. Umocnione 46 czatowniami oraz 3 bramami, tworzyły zamknięty pierścień o obwodzie 1600 m. Do początku XVIII w. mury zachowały się w pierwotnym stanie. Po wielkim pożarze miasta w 1718 r. obniżono je do wysokości 3 m, a uzyskany materiał wykorzystano do odbudowy miasta. W XIX w. bramy miejskie rozebrano, a do większych fragmentów murów dobudowano domy.
	<i>Ile metrów ma najdłuższy zachowany fragment?</i>
PK 7	Budynek wzniesiony w latach 1820-1825, jako siedziba sądu okręgowego i prokuratury. Powstał on na terenie, który w średniowieczu zajmował klasztor żeński cysterek. Na miejscu rozebranego klasztoru biskup kamieński, książę Jan Fryderyk rozpoczął budowę zamku. Zamek spłonął w wielkim pożarze w 1718 r. i nie został już odbudowany.
	<i>W którym roku rozpoczęto budowę zamku?</i>
PK 8	Kościół zamkowy. Około 1300 r. stał tutaj kościół klasztoru cysterek, obecnego w Koszalinie od 1278 r. do lat 50. XVI w. Opuszczony przez mnichów, zrujnowany, został odbudowany przez księcia Franciszka I w latach 1602-1609, jako kościół zamkowy. Znacznie uszkodzony w czasie pożaru miasta w 1718 r., w latach 1818-1819 doczekał się generalnego remontu i otrzymał nowe wyposażenie (organy – 1863 r.). Obecnie cerkiew prawosławna.
	<i>W którym roku kościół został wpisany do rejestru zabytków?</i>
PK 9	„Domek Kata” – gotycka kamienica z XV w. zamieszkiwana przez niego do lat 30. XX w. Stanowisko kata w średniowiecznym Koszalinie funkcjonowało od 1464 r. Od 1964 roku w budynku mieści się Teatr Propozycji „Dialog”.
	<i>W którym roku kat wypełnił wobec miasta swoją powinność po raz ostatni?</i>
PK 10	Pamiątkowy głaz poświęcony twórcy Esperanto – Ludwikowi Zamenhofowi.
	<i>Jaki symbol umieszczono na głazie obok napisów?</i>
PK 11	Gmach Rejencji, wzniesiony w latach 90. XIX w., w stylu eklektycznym z elementami secesji. Po II wojnie światowej obiekt wraz z kompleksem przyległych budynków administracyjnych został przekazany na siedzibę komendy wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej. Obecnie ma tutaj swoją siedzibę Komenda Miejska Policji.
	<i>Z ilu elementów składa się owalne okno nad wejściem?</i>
PK 12	Obelisk ku pamięci Gminy Żydowskiej.
	<i>Którego listopada naziści spalili wszystkie synagogi w mieście?</i>
PK 13	Dom przy ul. 1 Maja 36 zbudowany w latach 70. XIX wieku dla rodziny Hildebrand. W latach 1905-1919 mieszkał tutaj dr Fryderyk Hildebrand (koszalinianin, znany botanik, profesor uniwersytecki i dyrektor Ogrodów Botanicznych we Freiburgu). W okresie od 1921 do 1930 r. w zarządzie Ziemiańskiej Kasy Oszczędnościowo-Pożyczkowej. W następnych latach budynek był siedzibą kolejnych banków.
	<i>Ile kobiecych głów umieszczono w medalionach na fasadzie budynku?</i>
PK 14	XIX-wieczny budynek szkolny, w którym już przed pierwszą wojną światową funkcjonowała szkoła dla dziewcząt, a ostatnio, do czasu rozwiązania w 2017 roku, Gimnazjum nr 2 im. Janusza Korczaka.
	<i>Którą rocznicę upamiętniono na czarnej tablicy?</i>
PK 15	Neogotycki kościół św. Józefa zbudowany w 1869 r. dla wiernych założonej w 1857 r. parafii katolickiej. Do 1939 r. gromadzili się w nim Polacy, mieszkający na stałe i pracujący sezonowo w Koszalinie i okolicach. Do końca II wojny światowej był to jedyny kościół katolicki w Koszalinie.
	<i>Z ilu słów składa się taciński napis, na tablicy poświęconej Towarzystwu Przyjaciół KUL?</i>
PK 16	Drogowskaz z nazwami ulic.
	<i>Jaką nazwę nosiła dawniej ul. Wyszyńskiego?</i>
PK 17	Katedra gotycka z XIV w. pw. Niepokalanego Poczęcia NMP – najstarszy zabytek miasta, wzniesiony w latach 1300-1333. Reprezentuje najczęściej spotykany na Pomorzu typ budowli – bazylikę z wydłużonym, zamkniętym trójbocznie prezbiterium, z wnętrzem sklepieniem gwiaździstym i kwadratową, masywną wieżą. Kościół wyposażony jest w organy o barokowym brzmieniu z 1899 r. Najstarszym zabytkiem kościoła jest umieszczona w kruchcie pod wieżą chrzcielnica z XIII w. Na ścianach kruchty wyeksponowano płyty nagrobne z pocz. XVII w. Obok kościoła stoją pomniki Jana Pawła II i Ofiar Bolszewizmu.
	<i>Ile postaci znajduje się na pomniku Ofiar Bolszewizmu od strony katedry?</i>

Odpowiedzi należy przestać na e-mail: poczta@trino.pttk.pl lub za pomocą formularza.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, tzw. RODO), przesyłający wyraża zgodę na publikację na liście osób, które przebyły trasę TRInO na stronie internetowej <http://trino.pttk.pl/>.